

Handelsnorm för äpplen

I. DEFINITION AV PRODUKTEN

Denna norm gäller för äpplen av sorter av *Malus domestica* Borkh. som är avsedda att levereras färska till konsumenten, dock inte äpplen avsedda för industriell bearbetning.

II. KVALITETSBESTÄMMELSER

Syftet med normen är att ange de kvalitetskrav som äpplen ska uppfylla efter iordningställande och förpackning.

A. Minimikrav

Om inte annat följer av de särskilda bestämmelserna för varje klass och de tillåtna toleranserna ska äpplen vara

- hela,
- friska, dvs. de får inte vara angripna av röta eller ha andra fel som gör dem olämpliga för konsumtion,
- rena, praktiskt taget fria från synliga främmande beståndsdelar,
- praktiskt taget fria från skadedjur,
- fria från skador på fruktköttet orsakade av skadedjur,
- fria från allvarlig glasighet (water core), utom när det gäller sorten Fuji och dess mutanter,
- fria från onormal yttre fuktighet,
- fria från främmande lukt och/eller smak.

Äpplena ska ha en sådan utveckling och mognad att de

- tål transport och hantering,
- är i tillfredsställande skick vid ankomsten till bestämmelseorten.

B. Mognadskrav

Äpplena ska vara tillräckligt utvecklade och uppvisa tillfredsställande mognad.

Äpplena ska ha nått ett sådant utvecklingsstadium och en sådan mognadsgrad att mognadsprocessen kan fortsätta och de kan uppnå den mognad som krävs med hänsyn tagen till sortegenskaperna.

Flera parametrar kan användas för att verifiera minimikraven avseende mognad (t.ex. morfologiska aspekter, smak, fasthet och brytningsindex).

C. Klassificering

Äpplen indelas i följande tre klasser:

i) KLASS "EXTRA"

Äpplen i denna klass ska vara av högsta kvalitet. Deras ska vara typiska för sorten¹ och skaftets ska vara oskadat.

Äpplen ska ha minst följande yta i den färg som är typisk för sorten:

- $\frac{3}{4}$ av den sammanlagda ytan med röd färg när det gäller färggrupp A,
- $\frac{1}{2}$ av den sammanlagda ytan med delvis röda färger när det gäller färggrupp B,
- $\frac{1}{3}$ av den sammanlagda ytan med den svagt röda, rödfärgade eller rödstrimmiga färgen när det gäller färggrupp C.

Fruktköttet ska vara helt friskt.

De får inte ha några fel, med undantag av mycket små ytliga fel förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet eller presentation i förpackningen. De får dock uppvisa

- mycket små fel i skalet,
- mycket lite rostbildning² såsom
 - bruna fläckar som inte får gå utanför skafthålan och som inte får vara skrovliga och/eller
 - små och isolerade spår av rostbildning.

ii) KLASS I

Äpplen i denna klass ska vara av god kvalitet. De ska ha de egenskaper som är typiska för sorten³.

Äpplen ska ha minst följande yta i den färg som är typisk för sorten:

- $\frac{1}{2}$ av den sammanlagda ytan med röd färg när det gäller färggrupp A,
- $\frac{1}{3}$ av den sammanlagda ytan med delvis röda färger när det gäller färggrupp B,
- $\frac{1}{10}$ av den sammanlagda ytan med den svagt röda, rödfärgade eller rödstrimmiga färgen när det gäller färggrupp C.

Fruktköttet ska vara helt friskt.

¹ En icke-uttömmande förteckning över de sorter som har en klassificering av färg och rostbildning ges i tillägget till denna norm.

² Sorter märkta med "R" i tillägget till denna norm omfattas inte av bestämmelserna om rostbildning.

³ En icke-uttömmande förteckning över de sorter som har en klassificering av färg och rostbildning ges i tillägget till denna norm.

De får dock ha följande mindre fel förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet och presentationen i förpackningen.

- Mindre fel i formen.
- Mindre fel i utvecklingen.
- Mindre färgfel.
- Mindre stötskador, som inte är missfärgade, på en sammanlagd yta på högst 1 cm².
- Mindre fel i skalet som ligger inom följande gränser:
 - Långsträckta fel får vara högst 2 cm långa.
 - Övriga fel får täcka en sammanlagd yta på högst 1 cm², dock med undantag för skorv (*Venturia inaequalis* som högst får täcka en yta på 0,25 cm²).
- Mindre rostbildning⁴ såsom
 - bruna fläckar som får gå något utanför skafthålan eller foderhålan, men som inte får vara skrovliga och/eller
 - tunn, nätliknande rost som inte täcker mer än 1/5 av frukten sammanlagda yta och som inte kontrasterar för starkt mot fruktens allmänna färg och/eller
 - kraftig rost som inte täcker mer än 1/20 av fruktens sammanlagda yta: tunn nätliknande rost och kraftig rost får sammantaget dock inte täcka mer än högst 1/5 av fruktens sammanlagda yta.

Skaftet får saknas förutsatt brytstället är snyggt och skalet runtomkring oskadat.

iii) KLASS II

Denna klass omfattar äpplen som inte uppfyller kraven för de högre klasserna men som uppfyller de minimikrav som anges ovan.

Fruktköttet får inte ha några större fel.

Följande fel får förekomma förutsatt att äpplena bibehåller sina väsentligaste egenskaper i fråga om kvalitet, hållbarhet och presentation:

- Fel i formen.
- Fel i utvecklingen.
- Färgfel.
- Mindre stötskador, som får vara lätt missfärgade, får täcka en sammanlagd yta på högst 1,5 cm².
- Fel i skalet som ligger inom följande gränser:
 - Långsträckta fel får vara högst 4 cm långa.
 - Övriga fel får täcka en sammanlagd yta på högst 2,5 cm², dock med undantag för skorv (*Venturia inaequalis*) som högst får täcka en yta på 1 cm².

⁴ Sorter märkta med "R" i tillägget till denna norm omfattas inte av bestämmelserna om rostbildning.

- Mindre rostbildning⁵ såsom
 - bruna fläckar som får gå utanför skafthålan eller foderhålan och som får vara något skrovliga och/eller
 - tunn, nätliknande rost som inte täcker mer än 1/2 av fruktens sammanlagda yta och som inte kontrasterar för starkt mot fruktens allmänna färg och/eller
 - kraftig rost som inte täcker mer än 1/3 av fruktens sammanlagda yta,
 - tunn, nätliknande rost och kraftig rost får sammantaget dock inte täcka mer än högst 1/2 av fruktens sammanlagda yta.

III. BESTÄMMELSER ANGÅENDE STORLEKSSORTERING

Storleken bestäms av den största tvärsnittsdiаметern eller av vikten.

Minimistorleken är 60 mm om storleken mäts efter diameter, och 90 g om den mäts efter vikt. Frukt av mindre storlek kan godkännas om produktens brixvärde ligger på 10,5 brixgrader eller mer och storleken uppgår till minst 50 mm eller 70 g.

För att frukten i en förpackning ska uppfylla kraven på enhetlig storlek får skillnaden i storlek mellan frukterna i en och samma förpackning

- a) för frukt som sorteras efter diameter, vara högst
 - 5 mm för frukt i klass "Extra" och för frukt i klass I och II som är förpackad i rader och lager; för äpplen av sorterna Bramley's Seedling (Bramley, Triomphe de Kiel) och Horneburger får skillnaden i diameter dock vara 10 mm, och
 - 10 mm för frukt i klass I som är löst packad i förpackningen eller detaljhandelsförpackningen; för äpplen av sorterna Bramley's Seedling (Bramley, Triomphe de Kiel) och Horneburger får skillnaden i diameter dock vara 20 mm, eller

⁵ Sorter märkta med "R" i tillägget till denna norm omfattas inte av bestämmelserna om rostbildning.

- b) för frukt som sorteras efter vikten, vara högst
- för frukt i klass ”Extra” och för frukt i klass I och II som är förpackad i rader och lager:

Viktintervall (g)	Viktdifferens (g)
70-90	15 g
91-135	20 g
136-200	30 g
201-300	40 g
>300	50 g

- för frukt i klass I som är löst packad i förpackningen eller detaljhandelsförpackningen:

Viktintervall (g)	Viktdifferens (g)
70-135	35
136-300	70
>300	100

För frukt i klass II som är löst packad i förpackningen eller detaljhandelsförpackningen har det inte fastställts några bestämmelser om enhetlig storlek.

IV. TOLERANSBESTÄMMELSER

I varje parti medges, i alla saluföringsled, en viss mängd produkter som inte uppfyller kvalitets- och storlekskraven för den angivna klassen.

A. Kvalitetstoleranser

i) KLASS ”EXTRA”

5 % i antal eller vikt av äpplen som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass I. Inom denna tolerans får högst 0,5 % bestå av produkter som uppfyller kraven för klass II.

ii) KLASS I

10 % i antal eller vikt av äpplen som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass II. Inom denna tolerans får högst 1 % bestå av produkter som varken uppfyller kraven för klass II eller minimikraven, eller av produkter angripna av röta.

iii) KLASS II

10 % i antal eller vikt av äpplen som varken uppfyller kraven för klassen eller minimikraven. Inom denna tolerans får högst 2 % bestå av produkter angripna av röta.

B. Storlektoleranser

För samtliga klasser: 10 % i antal eller vikt av äpplen som inte uppfyller storlekskraven för klassen. Denna tolerans omfattar dock inte frukt med en avvikelse på

- 5 mm eller mer under minimidiametern,
- 10 g eller mer under minimivikten.

V. BESTÄMMELSER ANGÅENDE PRESENTATION

A. Enhetlighet

Varje förpackning ska ha ett enhetligt innehåll och får endast innehålla äpplen av samma ursprung, sort, kvalitet, storlek (om frukten storlekssorteras) och mognad.

För klass ”Extra” gäller kravet på enhetlighet även färgen.

En blandning av äpplen av tydligt olika sorter kan dock förpackas tillsammans i en detaljhandelsförpackning om de är enhetliga avseende kvalitet och, för varje sort, avseende ursprung.

Den synliga delen av förpackningens innehåll ska vara representativ för hela innehållet.

B. Förpackning

Äpplena ska vara förpackade så att de ges ett ändamålsenligt skydd. Särskilt detaljhandelsförpackningar med en nettovikt på mer än 3 kg ska vara tillräckligt hårda för att skydda produkten på ett ändamålsenligt sätt.

De material som används inuti förpackningen ska vara rena och så beskaffade att de inte kan orsaka yttre eller inre skador på produkten. Det är tillåtet att använda material som t.ex. papper eller stämplar med handelsmässiga upplysningar förutsatt att de färger och det lim som används är giftfria.

De etiketter som fästs på varje enskild produkt ska vara sådana att de, när de tas bort, inte lämnar några synliga spår av lim eller skador skalet.

Förpackningarna får inte innehålla främmande beståndsdelar.

VI. BESTÄMMELSER ANGÅENDE MÄRKNING

Varje förpackning ska på en och samma sida och med tydligt, outplånligt och från utsidan synligt tryck vara märkt med följande uppgifter:

A. Identifiering

Packarens och/eller avsändarens namn och adress.

Dessa uppgifter får ersättas med följande:

- För alla förpackningar med undantag av färdigförpackningar: En kod som identifierar

packaren och/eller avsändaren och som utfärdats eller godkänts av en officiell myndighet och som föregås av uppgiften ”packare och/eller avsändare” eller motsvarande förkortning

- För färdigförpackningar: Namn och adress till säljaren som är etablerad inom unionen, varvid dessa uppgifter ska föregås av uppgiften ”packad för:” eller likvärdig uppgift. I detta fall ska det på etiketten även finnas en kod som identifierar packaren och/eller avsändaren. Säljaren ska tillhandahålla all den information om betydelsen av denna kod som kontrollorganen anser vara nödvändig.

B. Typ av produkt

- ”Äpplen”, om innehållet i förpackningen inte är synligt från utsidan.
- Sortens namn. Om det rör sig om en blandning av äpplen av tydligt olika sorter ska samtliga sorter i förpackningen anges.
- Sortens namn kan ersättas med en synonym. Namnet på mutanten eller ett handelsnamn⁶ får endast anges som komplement till sorten eller synonymen.

C. Produktens ursprung

Ursprungsland⁷ och eventuellt odlingsområde eller nationell, regional eller lokal benämning.

Om det rör sig om en blandning av äpplen av tydligt olika sorter och ursprung ska ursprungslandet anges i omedelbar närhet av motsvarande sorts namn.

D. Handelsmässiga upplysningar

- Klass.
- Storlek eller, för frukt förpackad i rader och lager, antal frukter.

Om storleken är angiven ska den uttryckas på följande sätt:

- a) För frukt som omfattas av kraven på enhetlighet ska den anges som minsta och största diameter eller som minsta och största vikt.
- b) För frukt som inte omfattas av kraven på enhetlighet ska den anges som diametern eller vikten på den minsta frukten i förpackningen, följt av ”och större” eller likvärdig benämning, eller, eventuellt,

diametern eller vikten på den största frukten i förpackningen.

E. Officiellt kontrollmärke (frivilligt)

Det är inte nödvändigt att på förpackningarna ange uppgifterna i första stycket, om dessa förpackningar innehåller detaljhandelsförpackningar som är väl synliga från utsidan och som samtliga är märkta med uppgifterna i fråga. Förpackningarna får inte vara märkta på något sätt som kan verka vilseledande. Om förpackningarna är lastade på pallar ska dock uppgifterna anges på en följesedel som ska fästas synligt på åtminstone två sidor av lastpallen.

⁶ Ett handelsnamn kan vara ett varumärke för vilket man ansökt om eller erhållit skydd eller en annan handelsbeteckning.

⁷ Landets fullständiga eller vanligaste namn ska anges.

Tillägg

Icke-uttömmande förteckning över äppelsorter

Frukter av sorter som inte återfinns i förteckningen ska delas in efter sortegenskaper.

Sort	Mutanter	Synonymer	Färggrupp	Rostbildning
African Red			B	
Akane		Tohoku 3, Primerouge	B	
Alborz Seedling			C	
Aldas			B	
Alice			B	
Alkmene		Early Windsor	C	
Alro			B	
Alwa			B	
Amasya			B	
Angold			C	
Antej		Antei	B	
Apollo		Beauty of Blackmoor	C	
Arkcharm		Arkansas No 18, A 18	C	
Arlet			B	R
Aroma			C	
	Mutanter av Aroma, t.ex.:		C	
	Amorosa		C	
Auksis			B	
Beacon			A	
Belfort		Pella	B	
Belle de Boskoop				R
	Mutanter av Belle de Booskoop, t.ex.			R
	Boskoop rouge	Red Boskoop Roter Boskoop		R
Belle fleur double				
Belorusskoje Malinovoje		Belorusskoe Malinovoe Byelorusskoe Malinovoe	B	
Berlepsch		Freiherr von Berlepsch	C	
	Mutanter av Berlepsch t.ex.:		C	
	Berlepsch rouge	Red Berlepsch, Roter Berlepsch	C	
Blushed Golden				
Bogatir		Bogatyr		
Bohemia			B	
Braeburn			B	
	Mutanter av Braeburn, t.ex.:		B	
	Hidala		B	
	Joburn		B	
	Lochbuie Red Braeburn		B	
	Mahana Red		B	
	Mariri Red		B	

Sort	Mutanter	Synonymer	Färggrupp	Rostbildning
	Redfield		B	
	Royal Braeburn		B	
Bramley's Seedling		Bramley, Triomphe de Kiel		
Brettacher Sämling				
Calville (gruppen...)				
Cardinal			B	
Carola		Kalco	C	
Caudle			B	
Charden				
Charles Ross				
Civni			B	
Coop 38				
Coromandel Red		Corodel	A	
Cortland			B	
Cox's Orange Pippin		Cox orange	C	R
	Mutanter av Cox Orange Pippin, t.ex.:		C	R
	Cherry Cox		C	R
Crimson Bramley				
Cripps Pink			C	
	Mutanter av Cripps Pink, t.ex.:		C	
	Pink Rose			
	Rosy Glow			
	Ruby Pink			
Cripps Red			C ⁸	
Dalibel			B	R
Delblush				
Delcorf			C	
	Mutationer av Delcorf, t.ex.:		C	
	Dalili		C	
	Monidel		C	
Delgollune			B	
Delicious ordinaire		Ordinary Delicious	B	
Deljeni				
Delikates			B	
Delor			C	
Discovery			C	
Doč Melbi		Doch Melbi	C	
Dunn's Seedling				R
Dykman's Zoet			C	
Egremont Russet				R
Elan				
Elise		Red Delight	A	
Ellison's orange		Ellison	C	
Elstar			C	
	Mutationer av Elstar, t.ex.;			
	Bel-El		C	
	Daliest		C	
	Daliter		C	

⁸ Med minst 20 % för klass I och klass II.

Sort	Mutanter	Synonymer	Färggrupp	Rostbildning
	Elshof		C	
	Elstar Armhold		C	
	Elstar Reinhardt		C	
	Goedhof		C	
	Red Elstar		C	
	Valstar		C	
Empire			A	
Falstaff			C	
Fiesta		Red Pippin	C	
Florina			B	
Forele			B	
Fortune				R
Fuji			B	
	Mutanter av Fuji t.ex.;		B	
	Fuju Brak		B	
Gala			C	
	Mutanter av Gala t.ex.;		C	
	Annaglo		C	
	Baigent		C	
	Galaxy		C	
	Mitchgala		C	
	Obrogala		C	
	Regala		C	
	Regal Prince		C	
	Tenroy		C	
Garcia				
Gloster			B	
Goldbohemia				
Golden Delicious				
	Mutanter av Golden Delicious, t.ex.;			
Golden Russet				R
Goldstar				
Granny Smith				
Gravensteiner		Gravenstein		
	Mutanter av Gravensteiner, t.ex.;			
	Gravenstein rouge	Red Gravenstein, Roter Gravensteiner		
Greensleeves				
Holsteiner Cox		Holstein		R
	Mutanter av Holsteiner Cox, t.ex.;			R
	Holstein rouge	Red Holstein, Roter Holsteiner Cox		R
Honeycrisp			C	
Honey gold				
Horneburger				
Howgate Wonder		Manga		
Idared			B	
Iedzēnu			B	
Ilga			B	
Ingrid Marie			B	R
Iron			C	
Isbranica		Izbranica	C	

Sort	Mutanter	Synonymer	Färggrupp	Rostbildning
Jacob Fisher				
Jacques Lebel				
Jamba			C	
James Grieve				
	Mutanter av James Grieve, t.ex.;			
	James Grieve rouge	Red James Grieve		
Jarka			C	
Jerceymac			B	
Jester				
Jonagold			C	
	Mutanter av Jonagold, t.ex.;		C	
	Crowngold		C	
	Daligo		C	
	Daliguy	Jonasty	C	
	Dalijean	Jonamel	C	
	Decosta		C	
	Jomar		C	
	Jomured	Van de Poel	C	
	Jonabel		C	
	Jonabres		C	
	Jonagold Boerekamp		C	
	Jonagold 2000	Excel	C	
	Jonagored Supra		C	
	Jonaveld		C	
	King Jonagold		C	
	New Jonagold	Fukushima	C	
	Novajo	Veulemanns	C	
	Primo		C	
	Red Jonaprince		C	
	Romagold	Surkijn	C	
	Rubinstar		C	
	Schneica	Jonica	C	
	Wilmuta		C	
Jonalord			C	
Jonathan			B	
Julia			B	
Jupiter				
Karmijn de Sonnaville			C	
Katja		Katy	B	
Kent				R
Kidd's orange red			C	R
Kim			B	
Koit			C	
Koričnoje Novoje		Korichnoe Novoe, Korichnevoe Novoe	C	
Kovaļenkovskoje			B	
Krameri Tuvion			B	
Kulikovskoje			B	
Lady Williams			B	
Lane's Prince Albert				
Laxton's Superb			C	R
Ligol			B	
Lobo			B	

Sort	Mutanter	Synonymer	Färggrupp	Rostbildning
Lodel			A	
Lord Lambourne			C	
Maigold			B	
Mc Intosh			B	
Meelis			B	
Melba			C	
Melodie			B	
Melrose			C	
Meridian			C	
Moonglo			C	
Morgenduft		Imperatore	B	
Mountain Cove				
Mutsu		Crispin		
Noris			B	
Normanda			C	
Nueva Europa			C	
Nueva Orleans			B	
Odin			B	
Ontario			B	
Orlik			B	
Orlovskoje Polosatoje			C	
Ozark Gold				
Paula Red			B	
Pero de Cirio				
Piglos			B	
Pikant			B	
Pikkolo			C	
Pilot			C	
Pimona			C	
Pinova			C	
Pirella			B	
Piros			C	
Prima			B	
Rafzubin			C	
	Mutanter av Rafzubin, t.ex.:		C	
	Rafzubex		C	
Rajka			B	
Rambour d'hiver				
Rambour Franc			B	
Reanda			B	
Rebella			C	
Red Delicious			A	
	Mutanter av Red Delicious, t.ex.;		A	
	Campur		A	
	Erovan		A	
	Fortuna Delicious		A	
	Otago		A	
	Red King		A	
	Red Spur		A	
	Red York		A	
	Richared		A	
	Royal Red		A	

Sort	Mutanter	Synonymer	Färggrupp	Rostbildning
	Shotwell Delicious		A	
	Stark Delicious		A	
	Starking		A	
	Starkrimson		A	
	Starkspur		A	
	Topred		A	
	Trumdor			
	Well Spur		A	
Red Dougherty			A	
Redkroft			A	
Regal			A	
Regina			B	
Reglindis			C	
Reine de Reinettes		Gold Parmoné, Goldparmäne	C	
Reineta Encarnada			B	
Reinette Rouge du Canada			B	
Reinette d'Orléans				
Reinette Blanche du Canada		Reinette du Canada, Canada Blanc, Kanadarenette, Renetta del Canada		
Reinette de France				
Reinette de Landsberg				
Reinette grise du Canada		Graue Kanadarenette		R
Relinda			C	
Remo			B	
Renora			B	
Resi			B	
Resista				
Retina			B	
Rewena			B	
Roja de Benejama		Verruga, Roja del Valle, Clavelina	A	
Rome Beauty		Belle de Rome, Rome	B	
	Mutanter av Rome Beauty, t.ex.;		B	
	Red Rome		B	
Rosana			B	
Royal Beauty			A	
Rubin (tjeckisk sort)			C	
Rubin (kazakstansk sort)			B	
Rubinola			B	
Rudens Svītrainais		Osennee Polosatoe, Rudeninis Dryzuotasis, Rudens Svītrotais, Streifling, Streifling Herbst, Sügisjoonik, Syysjuovikas och många fler	C	
Saltanat			B	
Sciearly			A	
Scifresh			B	
Sciglo			A	

Sort	Mutanter	Synonymer	Färggrupp	Rostbildning
Sciray		GS48	A	
Scired			A	R
Sciros			A	
Selena			B	
Shampion			B	
Sidrunkollane Talioun				
Sinap Orlovskij				
Snygold		Earlygold		
Sommerregent			C	
Spartan			A	
Splendour			A	
St. Edmunds Pippin				R
Stark's Earliest			C	
Štaris		Staris	A	
Sturmer Pippin				R
Summerred			B	
Sügisdessert			C	
Sunrise			A	
Sunset				R
Suntan				R
Sweet Caroline			C	
Talvenauding			B	R
Tellisaare			B	
Tiina		Tina	C	
Topaz			B	
Tydeman's Early Worcester		Tydeman's Early	B	
Veteran			B	
Vista Bella		Bellavista	B	
Wealthy			B	
Worcester Pearmain			B	
York			B	
Zailijskoje		Zailiyskoe	B	
Žigulovskoje		Zhigulovskoe	C	